

ระบบแรงจูงใจตามระบบประเมินผลฯ

แนวความคิดในการกำหนดระบบแรงจูงใจในระบบประเมินผลฯ

เพื่อให้อุตสาหกรรมที่มีอยู่ในภาคการพัฒนาระบบปฏิบัติการทำงาน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 อนุมัติระบบแรงจูงใจให้สะท้อนระดับผลงาน กล่าวคือ โทศาคณบดีเพิ่มขึ้นเมื่อผลผลิต และโศกาคณบดีลดลงเมื่อผลผลิตตกต่ำ ซึ่งหลักการของระบบแรงจูงใจเช่นเดียวกับภาคเอกชน ตลอดจนให้ผลตอบแทนแก่ผู้บริหารเป็นของรางวัลเป็นกรณีไปให้รัฐวิสาหกิจที่ระบบประเมินผลฯ และอันดับการประเมินผลฯ เพิ่มขึ้นในระบบ "ดีขึ้น" ขึ้นไป ระบบแรงจูงใจในระบบประเมินผลฯ ประกอบด้วยระบบ ดังนี้

1. ระบบโบนัสพนักงาน ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ
2. ระบบโบนัสคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ
3. ระบบการประกาศจัดอันดับผลงานประจำปีของรัฐวิสาหกิจประจำปี
4. ระบบการให้รางวัลแก่ผู้บริหารระดับสูง
5. ระบบการกำหนดวงเงินสินเชื่อเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (ยกเว้นโดยมติคณะกรรมการกำกับนโยบายของรัฐวิสาหกิจ ในวาระประชุมครั้งที่ 9/2543 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2543)

การกำหนดระบบแรงจูงใจโดยระบบประเมินผลฯ มี 4 ประเภท คือ

- ประเภทที่ 1 รัฐวิสาหกิจต้องแข่งขันกับภาคเอกชนและได้รับการปรับปรุงไปตลอดกาลทั้งประเทศไทย
- ประเภทที่ 2 รัฐวิสาหกิจประเภทผูกขาดโดยธรรมชาติ (Natural Monopoly) และมีเป้าหมายในการปรับปรุงในระยะยาว
- ประเภทที่ 3 รัฐวิสาหกิจประเภทพาณิชย์

3.1 รัฐวิสาหกิจกลุ่มที่มีการควบคุมราคาและบริการในระบบตลาดทุน
 3.2 รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่ภาคเอกชน 3.3
 ประเภทที่ 4 รัฐวิสาหกิจประเภทเสริมหรือประเภทที่ไม่แสวงหากำไร

ระบบโบนัสของพนักงานและลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ
 * รัฐวิสาหกิจประเภท 2 และรัฐวิสาหกิจประเภทที่ 3 กำหนดวงเงินในการจ่ายโบนัส (Bonus Pool) ตามระดับผลงานในไตรมาสหนึ่งหรือสองไตรมาสจากฐานของระบบเดิมดังนี้

ระดับผลงาน (คะแนน)	วงเงินโบนัสของรายย่อยต่อกำไรสุทธิ เพื่อจัดสรรในหุ้นไม่ถูกเงินจำนวนเท่าของเงินเดือน	ค่าจ้างเฉลี่ย (บาท)
5 (ดีมาก)	11	8
4.5	10.5	7
4 (ดี)	10	6
3.5	9.5	5.5
3 (ปกติ)	9	5
2.5	8.5	4.5
2 (ต่ำ)	8	4
1.5	7.5	3
1 (ต่ำมาก)	7	2

* รัฐวิสาหกิจประเภทที่ 4 ประเภทเสริมและไม่มีรหัสกำไร
 ไม่รวมรวม = (โบนัสที่ตามผลงาน (ส่วนที่ 1) + โบนัสตามผลงานในเชิงพาณิชย์ (ส่วนที่ 2))

ส่วนที่ 1 โบนัสที่ตามผลงาน

ระดับผลงาน (คะแนน)	จำนวนโบนัสที่(เท่าของเงินเดือนค่าจ้าง)
5 (ดีมาก)	2
4.5	1.5
4 (ดี)	1
3.5	0.75
3 (ปกติ)	5
2.5	ไม่มีโบนัส
2 (ต่ำ)	ไม่มีโบนัส
1.5	ไม่มีโบนัส
1 (ต่ำมาก)	ไม่มีโบนัส

ส่วนที่ 2 โบนัสตามผลงานในเชิงพาณิชย์
 ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจประเภทเสริมและไม่มีรหัสกำไรจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ซึ่งรวมทั้งแล้วอดไม่เกินวงเงินสูงสุดของโบนัสตามดัชนีรัฐวิสาหกิจทั่วไปที่มีกำไร รัฐวิสาหกิจประเภทเสริมจะได้รับโบนัสตามดัชนีรัฐวิสาหกิจทั่วไปที่มีกำไร

ระบบโบนัสคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ
 * รัฐวิสาหกิจประเภท 2 และรัฐวิสาหกิจประเภทที่ 3
 ฐานค่าตอบแทนโบนัสเป็นไปตามหลักเกณฑ์เดิมที่กำหนดไว้ในของผลงานระดับ "ปกติ" และเพิ่มขึ้นหรือ ลดลงจากฐานผลงานระดับ "ปกติ" เป็นร้อยละตามระดับผลงานดังนี้

ระดับผลงาน (คะแนน)	จำนวนโบนัสที่กรรมการได้รับ (บาท/คน/ปี)
5 (ดีมาก)	ฐาน+100%ของฐาน
4.5	ฐาน+75%ของฐาน
4 (ดี)	ฐาน+50%ของฐาน
3.5	ฐาน+25%ของฐาน
3 (ปกติ)	ฐานเท่ากับจำนวนโบนัสกรรมการก่อน ประจำปีซึ่งมีกำไรประเมินผลงาน ตามหลักเกณฑ์เดิม
2.5	ฐาน - 25%ของฐาน
2 (ต่ำ)	ฐาน - 50%ของฐาน
1.5	ไม่มีโบนัส
1 (ต่ำมาก)	ไม่มีโบนัส

สำหรับรัฐวิสาหกิจประเภทที่ 3 ที่มีกำไรควบคุมรางวัลประสมผลจากฐาน เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เมื่อลดรัฐมนตรีอนุมัติระบบ PSO แล้ว การจ่ายโบนัสกรรมการจะขึ้นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้น

* รัฐวิสาหกิจประเภทที่ 4 ประเภทเสริมและไม่มีรหัสกำไร

ระดับผลงาน (คะแนน)	จำนวนโบนัสที่กรรมการได้รับ (บาท/คน/ปี)
5 (ดีมาก)	25,000
4.5	20,000
4 (ดี)	15,000
3.5	10,000
3 (ปกติ)	5,000
2.5	ไม่มีโบนัส
2 (ต่ำ)	ไม่มีโบนัส
1.5	ไม่มีโบนัส
1 (ต่ำมาก)	ไม่มีโบนัส

ระบบการประกาศจัดอันดับผลงานประจำปีของรัฐวิสาหกิจประจำปี

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจจะทำงานตามผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเสนอผลและรัฐมนตรีพิจารณา และประกาศผลงานของรัฐวิสาหกิจในหนังสือพิมพ์ หรือวารสารในประชาชนทราบเป็น การทั่วไปโดยจัดตามผลงาน ดังนี้

- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับดีมาก
- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับดี
- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับปกติ
- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับต่ำ
- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับต่ำมาก

ระบบการให้ความอิสระในการบริหารงาน

- 1. รัฐวิสาหกิจประเภท 1 รัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 1. กูรูระเบียบที่ได้มีการผ่อนคลาย
 - การพัสดุ
 - การงบประมาณ
 - การเงินและการบัญชี
 - การจัดการ
 - การบริหารบุคคล
 - การบริหารเงินสินเชื่อ ค่าจ้างและผลตอบแทน
 - การจัดตั้งบริษัทในเครือ
 2. กูรูระเบียบที่ยังคงปฏิบัติเนื่องจากมีผลผูกพันรัฐบาลในระยะยาว
 - การที่ผูกพัน
 - การกู้ยืมตราด
 - การกู้ยืมและการต่างประเทศในเงิน
 - การลงทุนหรือรับลงทุน
 - การตรวจสอบภายใน
 - รัฐวิสาหกิจประเภท 2 ประเภทที่ 3 และประเภท 4
- 1. กูรูระเบียบที่ได้มีการผ่อนคลายทันที เมื่อเข้าร่วมประเมินผลฯ
 - การกำหนดอัตราเงินเดือนผู้บริหาร
 - การกำหนดอัตราเงินเดือนผู้บริหารอื่น ๆ - ขึ้นอยู่กับโครงสร้างทุกส่วน
 - การกำหนดอัตราเงินเดือนเงินของส่วนหนึ่งของผู้บริหารหรือผู้อำนวยการ
 - การกำหนดอัตราเงินเดือนเงินของส่วนหนึ่งของผู้บริหารอื่น ๆ ที่กำหนดในปัจจุบัน
 - ค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่ไม่ใช่เงินเดือน
 - การปฏิบัติราชการนอกประเทศ
 - การจ้างบริษัทที่ปรึกษาที่นอกเหนือจาก งบดำเนินงาน
 - การจ่ายเบี้ยประชุมคณะกรรมการที่จัดขึ้นเฉพาะเรื่อง ภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ตาม
 - การจ่ายเบี้ยประชุมคณะกรรมการที่จัดขึ้นเฉพาะเรื่อง ภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ตาม
- 2. กูรูระเบียบที่ได้มีการผ่อนคลายเมื่อผลการดำเนินงานได้ระดับ "ดีขึ้นมาก" หรือ "ดี"
 - เงินค่าตอบแทน
 - ค่าเช่าบ้าน
 - เงินช่วยเหลือบุตร
 - ค่าชุดเครื่องแบบ ฯลฯ
 - ค่าชานาน
 - การกำหนดตำแหน่งและอัตราค่าจ้างของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งระดับสูง 3 ตำแหน่งนับจากผู้อำนวยการ
- 3. กูรูระเบียบที่ยังคงปฏิบัติอยู่
 - การกำหนดอัตราเงินเดือนเงินของส่วนหนึ่งของผู้บริหารอื่น ๆ สำหรับผู้บริหาร กรรมการผู้จัดการของรัฐวิสาหกิจ หรือ ตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น
 - สวัสดิการที่รับได้แก่พนักงานและลูกจ้างเมื่อออกจากงาน
 - เงินนำหน้า
 - เงินกองทุนสงเคราะห์
 - เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 - เงินบำนาญ
 - การที่ผูกพัน
 - การนำงบรายได้แผ่นดิน
 - การกู้ยืมและการต่างประเทศในเงินของรัฐวิสาหกิจ
 - การลงทุนหรือรับลงทุนของรัฐวิสาหกิจ
 - การตรวจสอบภายใน
 - การจัดตั้งบริษัทในเครือ

ระบบแรงจูงใจสำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีระบบแรงจูงใจลักษณะพิเศษ
 เนื่องจากรัฐวิสาหกิจหลายแห่งที่มีระบบแรงจูงใจลักษณะเฉพาะ ดังนั้น เมื่อรัฐวิสาหกิจเหล่านี้เข้าร่วมประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจให้มีระบบแรงจูงใจและระเบียบปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการกม.บ.ร.บ.บ.บ.	ให้ถือปฏิบัติกรจ่ายใบใส่พนักงานตามหลักเกณฑ์เดิมต่อไป
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	ให้ถือปฏิบัติกรจ่ายใบใส่พนักงานตามหลักเกณฑ์เดิมต่อไป และไม่กรจ่ายใบใส่กรรวมการตามเดิมต่อไป
การไฟฟ้านครหลวง	ให้ถือปฏิบัติกรจ่ายใบใส่พนักงานตามหลักเกณฑ์เดิมต่อไป
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	ให้ถือปฏิบัติกรจ่ายใบใส่พนักงานตามหลักเกณฑ์เดิม จนกว่าจะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ใหม่

ขอชี้แจงและขอความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 ก.ค. 2556